

ANTIRACISTISCHE ACTIE BLIJFT ONMISBAAR!

Het ijzingwekkende filmpje van de Afro-Amerikaan George Floyd die langzaam stikt onder de knie van een witte politieagent en de Black Lives Matter-protesten die vervolgens opnieuw in alle hevigheid opflakkerden, vestigden de aandacht van de wereld op het nog steeds alomtegenwoordige racisme in de Verenigde Staten.

De slogan ‘Black Lives Matter’ en de hashtag BLM werden internationaal opgepikt en wereldwijd trokken in heel wat steden geschokte burgers (waaronder veel jongeren) de straat op tegen politiegeweld en racisme, zo ook in Europa. Opvallend bij deze acties waren de vele verwijzingen naar George Floyd en de gerichtheid op solidariteit met de Afro-Amerikaanse gemeenschap in de VS. Antiracistische solidariteit is belangrijk en nodig, maar er mag niet voorbijgegaan worden aan het eigen racistische verleden (slavenhandel, kolonialisme, fascisme, ...) en heden (islamofobie, haat jegens migranten, ...).

Racisme, in de vorm van vooroordelen en discriminatie ten opzichte van minderheden met een andere huidskleur, religie, taal en/of afkomst, vormt ook in Europa een diepgeworteld en alledaags probleem. Niet objectief te verantwoorden etnische profilering en racistisch geïnspireerd geweld door ordehandhavingsdiensten zijn een realiteit. Enkele bekendere uitwassen: de Nigeriaanse Semira Adamu (20) werd in 1998 versmacht door rijkswachters gedurende een repatriëring vanuit België, Lamine Bangoura (27) stikte in 2018 tijdens een tussenkomst van de politie bij een uithuiszetting in Roeselare, Adama Traoré (24) stierf in 2016 een paar uur nadat hij door de Franse politie in hechtenis was genomen, net zoals Ousman Sey (45) in Duitsland (2012) en Kingsley Burrell (29) en Sean Rigg (40) in het Verenigd Koninkrijk. De daders van (al dan niet dodelijk) politiegeweld, worden bovendien zelden ter verantwoording geroepen, laat staan gestraft.

Alle dagen worden in Europa haatmisdrijven gepleegd tegen leden van etnische en religieuze minderheden. Alle dagen worden ze het slachtoffer van al dan niet institutionele uitsluiting en ongelijke behandeling. Openlijk racisme (bv. intimidatie en hatelijke commentaren) en meer verborgen racisme (bv. discriminatie op de arbeidsmarkt en in de huisvestingssector) zijn alomtegenwoordig. Ook veel Europeanen die zichzelf als niet racistisch beschouwen, houden er latente en hardnekkige vooroordelen over bepaalde bevolkingsgroepen op na.

Toch wordt er in Europa maar weinig over racisme gepraat als een structureel probleem. Volgens het Europees Netwerk Tegen Racisme is er in eerste instantie een totaal gebrek aan officiële data. Het Verenigd Koninkrijk is

het enige Europese land dat systematisch informatie bijhoudt rond racisme en uitsluiting. Het gebrek aan nauwgezette gegevensverzameling, zowel op Europees als op nationaal niveau, maakt het moeilijker om de problemen te identificeren, aan te pakken en te beoordelen of geïmplementeerde maatregelen effectief zijn.

Het electoraal succes van extreemrechtse partijen in Europa reflecteert de halsstarrige aanwezigheid van racistische ideeën en stromingen. Allerlei maatschappelijke ongenoegens worden door dergelijke partijen gekanaliseerd naar haat en wrok ten opzichte van ‘de ander’ (bepaalde etnische minderheden, moslims, migranten, vluchtelingen, zigeuners, ...). In verschillende EU-staten vormen openlijk racistische partijen een groot deel van de oppositie (Vlaams Belang in België, AfD in Duitsland, Vox in Spanje, DF in Denemarken, ...), van waaruit ze onmiskenbaar op het beleid kunnen wegen. In het recente verleden maakten racistische partijen ook deel uit van nationale regeringen in Europa (de Vrijheidspartij in Oostenrijk, Lega in Italië,...). In Hongarije vervult de antisemitische en islamofobe Viktor Orban (Fidesz) momenteel zijn derde ambtstermijn als eerste minister, en voor de Franse verkiezingen van 2022 maakt men zich opnieuw op voor een duel tussen huidig president Macron en de extreemrechtse Le Pen (Rassemblement National).

Maar door zich blind te staren op extreemrechts wordt het probleem van racisme en discriminatie in Europa stevast onderschat. Het beleid en diensten van overheden zijn vaak gebaseerd op de noden en verlangens van de etnische meerderheid, niet op die van minderheden. Mooie woorden over gelijkheid volstaan niet. Zonder affirmerende actie en gerichte maatregelen groeit er automatisch ongelijkheid - een indirecte vorm van racisme. Wat de bestrijding van uitgesproken racisme betreft, valt er in het moderne Europa ook nog heel wat vooruitgang te boeken. Volgens het Duitse Europarlementslid Alice Bah Kuhnke (1 van de slechts 24 gekleurde vertegenwoordigers in het 705 leden tellende parlement), beschikt de helft van de EU-lidstaten niet eens over een beleidsplan ter bestrijding van racisme en discriminatie. In de context van migratie is racisme bovendien verankerd in het officieel beleid van de Europese lidstaten en de overkoepelende EU. De strijd tegen discriminatie is nochtans een van de EU's zelfverklarde fundamentele doelstellingen.

Om een racisme-vrije toekomst te realiseren, blijft antiracistische actie dus onmisbaar. Te beginnen op **21 maart**, de internationale dag tegen racisme. Meer info op www.vrede.be.

DE BLOEIENDE RELATIE TUSSEN FRONTX EN DE DEFENSIE-INDUSTRIE

Corporate Europe Observatory (CEO), een NGO die de banden tussen de Europese instellingen en de bedrijfswereld blootlegt, publiceerde in februari een rapport over de grote invloed van de defensie- en bewakingsindustrie op het Europees grensbeleid.

Sinds de zogenaamde ‘vluchtelingencrisis’ van 2015-2016 kreeg Frontex, het agentschap dat de Europese buitengrenzen ‘beveiligt’, jaar na jaar een forse stijging toegewezen van zijn werkingsbudget, personeel en bevoegdheden. In 2020 beschikte het over 460 miljoen euro – een stijging van 127 miljoen euro ten opzichte van 2019. Voor dit jaar werd 544 miljoen euro goedgekeurd en voor de periode 2021-2027 werd het budget genereus uitgebreid tot 5,6 miljard euro. De middelen van geen enkel ander EU-agentschap kunnen hieraan tippen.

Daarnaast werd onlangs het einde ingeluid van Frontex’ afhankelijkheid van bijdrages van de EU-lidstaten wat materiaal en personeel betreft. Tegen 2027 moet een waar leger van 10.000 personeelsleden onder de exclusieve en directe operationele controle van Frontex staan. Het agentschap kan voortaan ook zijn

eigen schepen, voer- en vliegtuigen, drones, radars, camera’s, enz. verwerven. De defensie-industrie, die hier jarenlang voor lobbyde, kreeg zo een nieuwe kapitaalkrachtige klant in de schoot geworpen. De enorme uitbreidingen van budget, personeel en bevoegdheden gaan duidelijk samen met een toenemende invloed en een geprivilegieerde toegang van de defensie-industrie. Het huidige beleid van agressieve grenscontrole en biometrische bewaking wordt op die manier bestendigd en versterkt. Transparantie, verantwoordingsplicht en mensenrechten moeten de duimen leggen. Frontex kwam vorig jaar onder meer in het nieuws met de inhumane en gewelddadige behandeling van migranten en illegale ‘pushbacks’ (bv. het op gevaarlijke wijze terugdrijven van migrantenboten om te voorkomen dat ze de Middellandse of Egeïsche Zee oversteken). Er loopt momenteel een onderzoek van het Europees bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) tegen Frontex wegens onder meer intimidatie, wangedrag, illegale activiteiten en wanbeheer. Bij monde van Eurocommissaris voor Binnenlandse Zaken, Yvonne Johansson, drong de EU aan op opheldering, maar de methodes van Frontex zijn het logische gevolg van een breder Europees beleid dat sterk gericht is op het tot elke prijs buiten houden of krijgen van migranten en vluchtelingen. Migratie wordt stevast gekaderd als een veiligheidsprobleem en een bedreiging waartegen de inzet van militaire middelen gelegitimeerd is. Het is een narratief dat als muziek in de oren klinkt van de defensie-industrie, die het ook actief promoot.

Profiterend van het gebrek aan adequate transparantie-mechanismen, ontkende Frontex in 2018 voor het Europees Parlement dat het banden onderhield met vertegenwoordigers van wapenproducenten, de bewakingssector en de biometrische industrie. CEO's recente onderzoek onthult echter een innige relatie met de defensie-industrie. Het EU-grensbewakingsagentschap ontmoette tussen 2017 en 2019 zeker 108 bedrijven om onderwerpen als wapens en munitie, biometrie, marietime- en luchtbewaking, hartslagdetectoren en documentinspectiesystemen te bespreken. Frontex organiseert zelfs speciale evenementen voor lobbyisten, waarin samengewerkt wordt om ‘oplossingen’ te promoten gebaseerd op technologische input en vernieuwingen. CEO maakt gewag van een waar “grens-industrieel complex” in volle ontwikkeling. Het spreekt vanzelf dat bedrijfsvertegenwoordigers niet neutraal zijn. Ze streven naar de versterking van een visie op grensbewaking die hen in staat stelt om nog meer contracten en winsten op te strijken. Hoewel de visie en de producten die door bedrijfslobbyisten gepromoot worden zware gevolgen hebben voor de mensenrechten, maken deze gevolgen uiterst zelden onderdeel uit van de besprekingen. Mensenrechtenorganisaties zijn niet uitgenodigd.

Het Europees migratiebeleid dat in toenemende mate rekent op gemilitariseerde grenscontrole en biometrische surveillance, wordt mogelijk gemaakt door een discours van totale dehumanisering en criminalisering van migranten, vluchtelingen en asielzoekers. Ze worden gestript van fundamentele rechten, zoals het recht op vrijheid van beweging, het recht op vrijheid, het recht op asiel en het recht op privacy. Op EU-grondgebied leven vluchtelingen in mensonwaardige omstandigheden, o.a. in overvolle kampen en gesloten centra, op zee worden ze aan hun lot overgelaten of agressief verdreven, en aan de Oost-Europese buitengrenzen worden ze opgejaagd met traangas en vuurwapens. Dat deze georganiseerde discriminatie en systematische mensenrechtenschendingen maar relatief weinig verontwaardiging opwekken, toont dat de levens van deze groepen als minderwaardig ingeschat worden. Vluchtelingen zijn doorgaans niet-Europees, gekleurd en meer dan de helft is islamitisch. Pleiten voor een solidair in plaats van militair Europees migratiebeleid is dus een antiracistische actie.

DE TOEKOMST IS ANTIRACISTISCH!
De Vredetelex is het driemaandelijks bewegingsblad voor leden van vzw Vrede. Hiermee houden we u op de hoogte van interessante activiteiten, campagnes en standpunten van de vredesbeweging
Nog geen lid? Surf naar www.vrede.be/lid

KORT

INTERNATIONALE VROUWENDAG

Als vrouwen staken, stopt de wereld met draaien. Daarom roept ‘Het Collectief 8 maars’ alle vrouwen (en genderminderheden) op om op maandag **8 maart** -de internationale vrouwendag- te staken. In verschillende Belgische steden zal er op die dag coronaproof actie gevoerd worden voor vrouwenrechten. In Gent worden maar liefst 3 verschillende pleinen ingepalmd. Ook Vrede is van de partij. Meer info: www.vrede.be en www.8maars.be
Locatie: Stadshal, Sint-Baafsplein, Vrijdagmarkt
Aanvang: 18u

VREDESCAPE: DE KLIMAAT- EN DE VREDESBEWEGING IN DIALOOG

Wist u dat het leger van de Verenigde Staten meer broeikasgassen uitstoot dan een geïndustrialiseerd land als Zweden? Toch wordt zelden de link gelegd tussen klimaatverandering

en militarisering. Op 17 maart brengen we de klimaatbeweging en de vredesbeweging daarom samen in een webinar. We gaan dieper in op de redenen waarom klimaatongelijkheid bestrijden belangrijk is voor de vredesbeweging en waarom anti-militarisering belangrijk is voor de klimaatbeweging. Het is hoog tijd om de handen in elkaar te slaan en samen te streven naar alternatieven. De webinar kan gevolgd worden via een zoomlink die opgestuurd wordt na registratie.

Aanvang: 19u30
Registreren via www.vrede.be/kalender

WAPENHANDEL: EEN BUSINESS ALS EEN ANDER

Naar aanleiding van de 40ste verjaardag van GRIP, een onafhankelijk onderzoekscentrum rond vrede en veiligheid, werd de strip ‘Wapenhandel: een business als een ander’ uitgegeven. De complexe en ondoorzichtige mechanismen van de mondiale wapenhandel worden via het medium van de strip visueel en helder uitgelegd. De hardcover kan besteld worden via maud@vrede.be voor **6 euro**. Wie zich lid maakt van Vrede kan als gratis welkomsgeschenk kiezen tussen deze strip en het boek ‘Weg van oorlog. Over militarisme en antimilitarisme’ van Ludo De Brabander. Meer info: www.vrede.be/lid

VREDE ZOEKT VRIJWILLIGERS

Vrede VZW is een kleine NGO die altijd extra hulp kan gebruiken. Als vrijwilliger kan je meehelpen op verschillende gebieden, afhankelijk van je interesses, talenten en de hoeveelheid tijd die je wilt investeren. Wil je meer weten? Contacteer ons via maud@vrede.be

CAMPAIGN TO STOP KILLER ROBOTS

VOOR EEN INTERNATIONAAL VERBOD OP KILLER ROBOTS

‘Killer robots’ of ‘Lethal Autonomous Weapon Systems’ (LAW's) zijn volledig autonome wapens, d.w.z. in staat om doelen te selecteren, aan te vallen en te doden zonder enige menselijke controle.

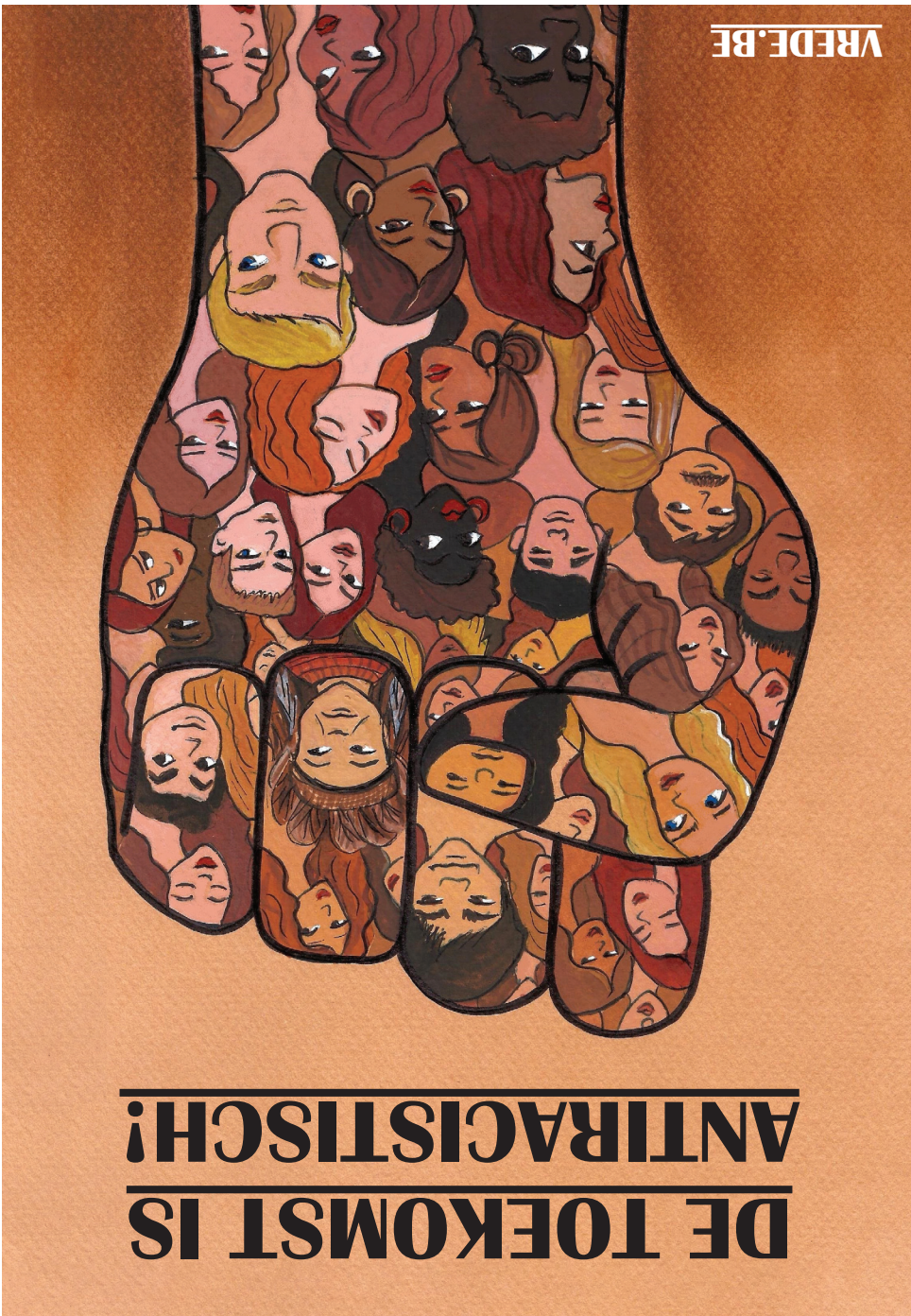
Gedeeltelijk autonome wapensystemen worden vandaag al volop ingezet. Gewapende drones bijvoorbeeld maken het mogelijk om veldslagen uit te vechten vanuit controlestations die ver verwijderd liggen van de actie. Ze verlagen de drempel om ten oorlog te trekken, aangezien soldaten in toenemende mate van het slagveld verwijderd worden en er een afstand gecreëerd wordt tussen het publiek en militaire operaties. Hierdoor is er minder tegenkanting en meer ruimte om beslissingen te nemen rond krijgsvaardigheden. Volledig autonome wapensystemen zouden deze evolutie alleen maar versterken en versnellen.

LAW's kunnen vandaag nog niet operationeel ingezet worden, maar de razendsnelle technologische vooruitgang zorgt er voor dat dit moment alsmat dichterbij komt. De Verenigde Staten, China, Israël, Zuid-Korea, Rusland en het Verenigd Koninkrijk beschikken al over onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's. Als er niet ingegrepen wordt, valt een nieuwe bewapeningswedloop niet te vermijden.

Wapens die over leven en dood beslissen zonder enige menselijke inbreng zijn uiteraard zeer problematisch. Naast de pertinente vragen rond democratische controle die ze oproepen, is

het hele concept fundamenteel onethisch. Hoe kan een robot het internationaal humanitair recht respecteren, de proportionaliteit van een aanval bepalen, het verschil maken tussen burgers en strijders, ...? Daarnaast is het juridisch onduidelijk wie er precies verantwoordelijk kan gesteld worden voor de acties van een LAW: de producent, de programmeur, de autoriteit die het wapen ter beschikking heeft, de machine zelf, ...? Op die manier wordt het zeer moeilijk om gerechtigheid te waarborgen voor slachtoffers. Er is ook geen enkele reden om aan te nemen dat LAW's uitsluitend ontplooid zullen worden tijdens gewapende conflicten. Zo zouden ze ingezet kunnen worden voor grensbewaking en ordehandhaving, om legitiem protest te onderdrukken of om dictatoriale regimes te ondersteunen.

Om te voorkomen dat LAW's realiteit worden, ijvert ‘The Campaign to Stop Killer Robots’ (een coalitie van 172 NGO's verspreid over 65 landen) sinds 2012 voor een internationaal verdrag dat ze preventief verbiedt. Toenemende maatschappelijke druk leidde in 2014 tot de oprichting van een expertengroep binnen de VN die zich over het thema buigt. Er wordt echter weinig vooruitgang geboekt. België, dat een reputatie hoog te houden heeft op het vlak van humanitaire ontwapening, is dit jaar voorzitter van de VN-expertengroep - een ideale positie om de besprekingen nieuw leven in te blazen. We roepen ons land op om alles in het werk te stellen om tot een verbod op LAW's te komen.

VREDETELEX
Driemaandelijks tijdschrift van vzw Vrede | jan - feb - mrt 2021 | p. 409204
Afbetekening: Gent 1 | V.L.: Ludo De Brabander - Dok Noord 4F 203, 9000 Gent
PB-PF | B-9/4668

KLNDR

MEER INFO
WWW.VREDE.BE

OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN DE KALENDER?
SCHRUF JE IN OP DE DIGITALE NIEUWSBRIEF VIA VREDE.BE!

		EVENEMENT
01.03<31.03	BELMUNDO 2021 www.belmundo.gent	
ZO 07.03	NATO AND THE PATRIARCHY www.vrede.be	WEBINAR
MA 08.03	INTERNATIONALE VROUWENDAG www.8maars.be	ACTIES
DI 09.03	KLIMAATSHOW www.11.be	EVENEMENT
16.03<31.03	ISRAËLISCHE APARTHEIDWEEK www.apartheidweek.org	ACTIES
WO 17.03	VREDESCAPE: DE KLIMAAT- EN DE VREDESBEWEGING IN DIALOOG www.vrede.be	WEBINAR
ZO 21.03	ACTIEDAG TEGEN RACISME www.vrede.be	ACTIES
DI 06.04	3RD NETWORK MEETING ABOUT NATO'S EMERGING TECHNOLOGY www.vrede.be	WEBINAR
10.04<09.05	GLOBAL DAYS OF ACTION ON MILITARY SPENDING www.demilitarize.org	ACTIES
VR 30.04	DE GROTE EPO-SHOW www.facebook.com/events/231349615081798/	EVENEMENT

Affiche: Menekse Cam - www.cartoonmovement.org

VREDETELEX 043

Driemaandelijks tijdschrift van vzw Vrede | Dok Noord 4F 203, 9000 Gent
Editie jan - feb - mrt 2021

Vlaamse
overheid

VREDE.BE